

İstanbul Sanayi Odası

Basın Bülteni

İSO, “Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2017”

araştırmasını açıkladı

İstanbul Sanayi Odası’nın (İSO) yarım asrı deviren ve sanayi sektörünün en değerli verilerini oluşturan “Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” araştırmasına göre 2017 yılının zirvesinde 51,1 milyar TL’lik üretimden satışları ile yine TÜPRAŞ yer aldı. Ford Otomotiv 22,7 milyar TL’lik üretimden satışlarıyla ikinciliği korurken, üçüncü ise 2016 yılına göre üç basamak yükselen 17,8 milyar TL üretimden satışlarıyla Toyota Otomotiv oldu.

İSO 500’ün üretimden satışları son 13 yılın en yüksek büyümesi oldu ve yüzde 33,2 artışla 653 milyar TL’ye çıktı. İSO 500’ün ihracatı da ülkenin toplam ihracat artışını geçerek yüzde 17 büyüme ile 64,5 milyar dolara yükseldi. Sanayici esas faaliyet karının yarısını finansman gideri olarak ödemeye devam etti. Borçlanmada öz kaynakların payı gerilerken, kısa vadeli borçların payı ise arttı.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan: “İSO 500, sanayimizin geçen yılın son çeyreğinden bu yana içine girdiği yatırım eğilimi ve motivasyonunun bir an önce realize edilmesi gerçeğini ortaya koydu. Finansal istikrarda bir sorun yaşanmadığı takdirde sanayimizin ülke ekonomisine katkılarının artarak devam edeceğine inanıyoruz.”

İstanbul Sanayi Odası’nın (İSO) 1968 yılından bu yana aralıksız gerçekleştirdiği ve sektör için en değerli verileri oluşturan “Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2017” araştırmasının sonuçları açıklandı. Düzenlenen basın toplantısında İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan tarafından açıklanan “Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” araştırmasına göre, 2017 yılında sanayinin zirvesinde 51,1 milyar TL’lik üretimden satışları ile yine TÜPRAŞ yer aldı. İSO 500’ün üretimden satışlarının 2016’da yüzde 6,7’sini gerçekleştiren TÜPRAŞ, 2017 yılında ise bu oranı yüzde 7,8’e yükseltti. Ford Otomotiv 22,7 milyar TL’lik üretimden satışlarıyla ikinciliği korurken, üçüncü ise 2016 yılına göre üç basamak yükselen 17,8 milyar TL üretimden satışlarıyla Toyota Otomotiv oldu.

Reel ekonominin mevcut durumunu ve yaşadığı sorunları ortaya çıkarması bakımından önem taşıyan araştırmaya göre, İSO 500’ün üretimden satışları 2017 yılında yüzde 33,2

artışla 490 milyar TL'den 653 milyar TL'ye çıkararak yüksek bir büyüme performansı gösterdi. Son üç yıldır İSO 500'ün üretimden satışlarında görülen zayıf büyüme, 2017 yılında yüzde 19'luk oranla yerini reel büyümeye bıraktı. Satışlardaki artışta iç ve dış talepteki büyümenin yanı sıra ihracat gelirlerinde etkili olan döviz kurlarındaki artış rol oynadı. Gerçekleşen büyüme oranı da İSO 500'de son 13 yılın en yüksek büyümesi olarak dikkat çekti.

İSO 500'ün ihracatı da yüzde 17 büyüyerek 64,5 milyar dolara yükseldi. Türkiye ihracat artışının üzerinde bir performans sergileyen İSO 500, 2017 yılında Türkiye ihracatının yüzde 41,1'ini ve sanayi ihracatının da yüzde 42,8'ini gerçekleştirdi.

Ağırlıklı olarak otomotiv ve demir çelik şirketlerinin yer aldığı İSO 500 Büyük'ün ilk 10 şirketinin toplam üretimden satışlar içinden aldığı pay 2016 yılında yüzde 25 iken, 2017 yılında yüzde 26,7'ye yükseldi.

Bahçıvan: “Sanayinin motivasyonu realize edilmeli”

Araştırma sonuçlarını açıklayan İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan, “Bu değerli çalışmamız, sanayimizin geçen yılın son çeyreğinden bu yana içine girdiği yatırım eğilimi ve motivasyonunun bir an önce realize edilmesi gerçeğini ortaya koydu. 2017 yılında alınmış olan yatırım teşvik belgelerindeki artıştan da yatırım noktasındaki bu güçlü istek ve arzuyu açıkça görmekteyiz. Bu yatırımlarla ilgili olarak umudumuzu korumakla beraber geciktığımızı de üzülerken görüyoruz. Oysa mevcut konjonktürü çok hızlı bir şekilde yatırımlarla beslememiz gerektiğinin bilincindeyiz. 2017 yılında ekonomiye büyük bir dinamizm ve büyümeye katkı getiren Kredi Garanti Fonu'nun önümüzdeki günlerde revizyona tabii tutularak nitelikli sanayi yatırımları için ihtiyacımız olan yeni bir can suyuna dönüşeceğine inanıyoruz” dedi.

Sanayinin yatırım yapmak, üretmek, istihdam yaratmak noktasındaki motivasyonunun; uygun finansman koşullarla desteklendiğinde ekonominin çok daha güçlü bir büyüme ivmesi içine gireceğini vurgulayan Bahçıvan “İSO olarak öncülük ettiğimiz yeni bir Kalkınma Bankacılığı ve KGF gibi yapısal konular gündeme alındıkça finansal açıdan rahatlayacak olan sanayicilerimizle nitelikli büyümeyi görmeye devam edeceğiz. 2017'deki umut verici büyümenin geleceğe taşınabilmesinde temel belirleyici olan finansal istikrarda bir sorun yaşanmadığı takdirde sanayimizin ülke ekonomisine katkılarının artarak devam edeceğine inanıyoruz” dedi.

Faaliyet karları finansman giderine gitti İSO Türkiye'nin 500 Büyük

Sanayi Kuruluşu araştırmasının sonuçları şu şekilde gerçekleşti:

İSO 500'ün faaliyet karı oranı sınırlı bir iyileşme ile yüzde 9,6 olurken, toplam faaliyet karı mutlak büyüklüğü 70,6 milyar TL'ye yükseldi. Karlılıkta temel belirleyici olmayı sürdüren finansman giderleri yüzde 21,3 artışla 29 milyar TL'den 35,2 milyar TL'ye çıktı. Finansman giderlerinin net satışlara oranı yüzde 5,2'den yüzde 4,8'e gerilese bile sanayici esas faaliyetinden kazandığının yarısını finansman gideri olarak ödemeye

devam etti. Sanayinin mevcut mali yapısı içinde faiz ve kur dalgalanmaları, sanayi sektöründe karlılığı ve sermaye birikimini etkilemeye devam etti.

Erdal Bahçıvan “Geçen yıl daha uygun mali koşulları yaratma başarısını gösteren sanayiciler, maalesef finansman cenderesinden hala kurtulamadı. Son yıllardaki en iyi senesinde bile sanayicilerimiz, faaliyet karının yarısını finansman gideri olarak kaybetmeye devam etmiştir. Sanayicilerimiz, 2017 yılında da 70 milyar TL’lik faaliyet karının yüzde 49,8’ini, yani 35 milyar TL’sini finansman giderine ayırmak zorunda kaldı” dedi.

Borçlanmada öz kaynak payı azaldı

İSO 500’ün FAVÖK mutlak büyüklüğü yüzde 24,4 artarak 94,7 milyar TL’ye, vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı da yüzde 40,7 artışla 53,1 milyar TL’ye çıktı. Borçlanma ile öz kaynakların dağılımını yansıtan kaynak yapısında, öz kaynaklar aleyhine bozulma eğilimi oldu. İSO 500 Büyük’te toplam borçların payı 2017 yılında 1 puan daha artarak yüzde 62,9’a yükselirken, öz kaynakların payı ise yüzde 37,1’e geriledi.

Kısa vadeli borçların toplamdaki payı arttı İSO 500’ün mali borçlarında artış geçen yıla göre biraz daha yavaşlamış olsa da reel olarak büyüme eğilimini sürdürdü ve yüzde 17,1 artışla 243 milyar TL oldu. Kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı da yüzde 37,8’den yüzde 41,9’a yükseldi. Kısa vadeli mali borç oranının dünya ortalaması yüzde 25’ler civarında iken, bu tablo sanayi sektörümüzün finansman yapısındaki negatif ayrışmanın sürdüğünü ortaya koydu.

Devreden KDV 7,2 milyar TL’ye, kar eden kuruluş sayısı da 422’ye çıktı

Sanayicinin üzerindeki devreden KDV yükü bir önceki yıla göre yüzde 20 gibi ciddi bir oranda artarak 7,2 milyar TL’ye çıktı. Finansman konusunda sıkıntılı olan ve finansal kaynaklara ancak yüksek maliyetlerle ulaşabilen sanayici, önemli bir miktarı sıfır faiz ile devlete borç vermiş oldu. İSO 500’ün duran varlıkları 2017’de yüzde 41,5’e geriledi. 2017 yılında yatırım koşullarındaki göreceli iyileşmeye ve önemli yatırım teşvikleri verilmesine rağmen duran varlık yatırımları yeterli büyümeyi gösteremedi. İSO 500’de kar eden kuruluş sayısı 392’den 422’ye yükseldi. Faiz, amortisman, vergi öncesi kar ve zarar eden firma sayıları ise 2017 yılında 488’e çıktı ve ölçülmeye başladığı son beş yıl içindeki en yüksek sayıya ulaştı.

Katma değerde ortak-düşük teknoloji ağırlığı Yaratılan katma değer itibarıyla en yüksek payı yüzde 39,9 ile son iki yılda olduğu gibi yine orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler aldı. Düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı 1,2 puan azalarak yüzde 36,2 oldu. Orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı yüzde 19,5’ten yüzde 20,2’ye yükselirken, yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise yüzde 3,6 ile geçen yıla göre hemen hemen aynı kaldı. İSO 500’de AR-GE yapan firma sayısı 239’dan 254’e yükseldi. AR-GE harcamaları yüzde 23,7 artarak 3,5 milyar TL’ye çıktı.

İstihdam yüzde 1,7 arttı, yabancı sermayeli kuruluş sayısı 115 oldu

İSO 500'ün sağladığı istihdam yüzde 1,7 oranında arttı. Ödenen maaş ve ücretlerdeki artış da yüzde 14,1 olarak gerçekleşmiştir. Enflasyon ile karşılaştırıldığında maaş ve ücretlerin reel olarak arttığı görüldü. Yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 8 adet azalarak 115'e indi. Yabancı sermayeli şirketlerin sayısındaki azalmaya karşın, bu firmaların ihracat ağırlığı sevindirici oldu. 115 firma, İSO 500'ün toplam ihracatının yüzde 48,4'ünü gerçekleştirirken üretimden satışların da yüzde 32'sini oluşturdu.

İSO Türkiye'nin 500 Büyük Kuruluşu -2017 (İlk 10-Üretimden Satışlara göre)

1-Tüpraş

2-Ford Otomotiv

3-Toyota Otomotiv

4-Tofaş

5-Oyak-Renault

6-Arçelik

7-İskenderun Demir Çelik

8-Ereğli Demir Çelik

9-İçdaş Çelik

10-Hyundai Assan